

Barn som kommer alene til Norge

Under 15 år

Det viktigste arbeidet nå:

Sikre omsorg for barn som kommer alene til Norge

- Tilstrekkelig kapasitet i kvalitetssikrede omsorgssentre
- Statlige og private omsorgssentre

Sikre at barn med vedtak om opphold blir bosatt

- Opphold på omsorgssenter er midlertidig – barn trenger varige bo –og omsorgsforhold
- Stort behov for at kommunene tar i mot disse barna i bofelleskap eller fosterhjem
- Staten har satt i gang tiltak for å styrke fosterhjemsrekrutteringen til de yngre barna
- Arbeider sammen med IMDi og KS

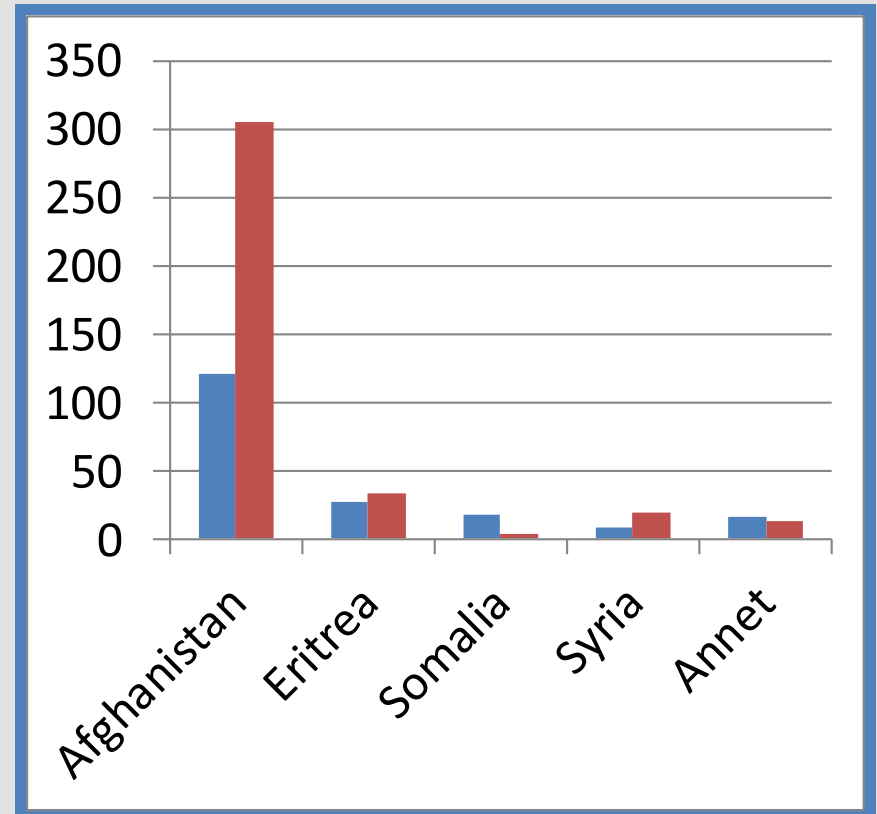
Hvem kommer til Norge?

Ankomne barn under 15 år pr. 26/09/15 etter alder og kjønn

373 barn under 15

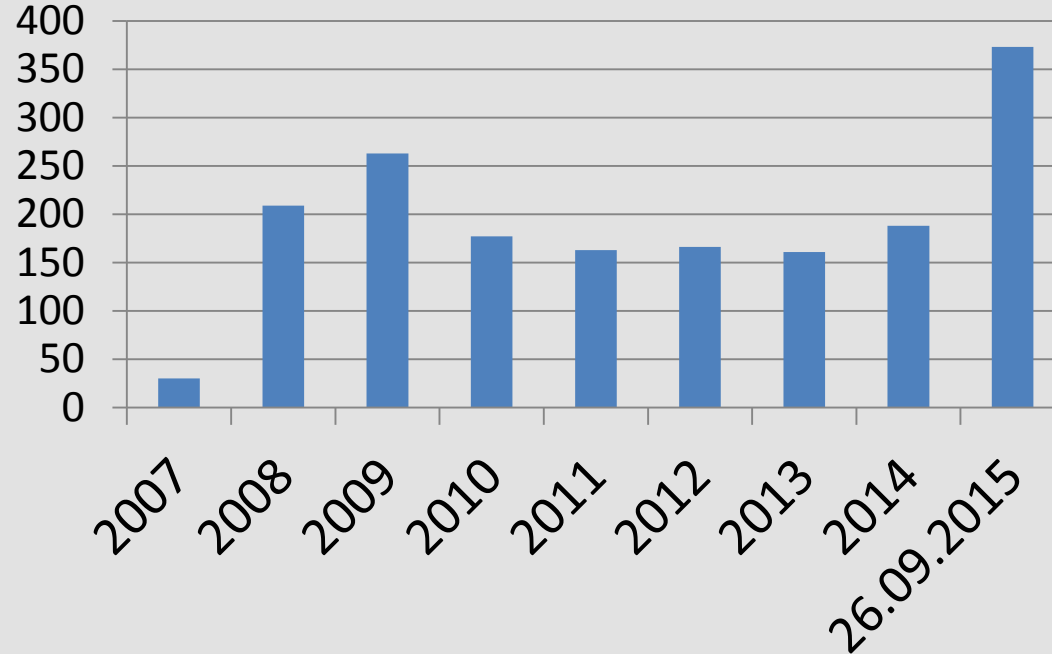
- Gjennomsnittlig alder ved ankomst:
 - 13,5 år
 - Eldst: 17 år (eldre søsken)
 - Yngst: 9 år
- Kjønnfordeling
 - Gutter: 364
 - Jenter: 9 (2,4%)

Antall ankomne barn under 15 år i 2014 og pr. 26/09/15 etter nasjonalitet

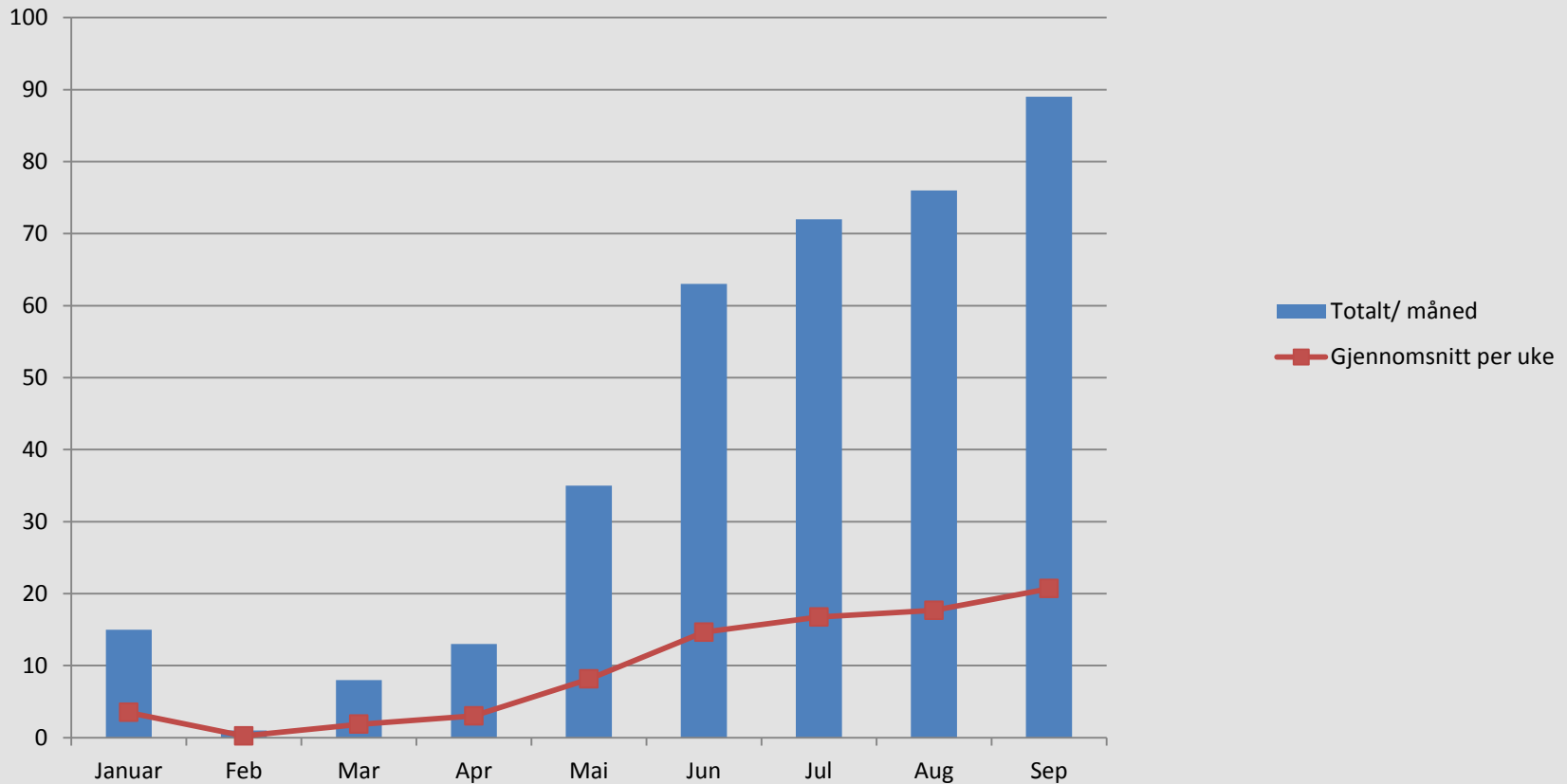
Ankomster 2007-2015: EM under 15 år

Antall ankomster EMA under 15 år

Ankomster 2015: EM under 15 år

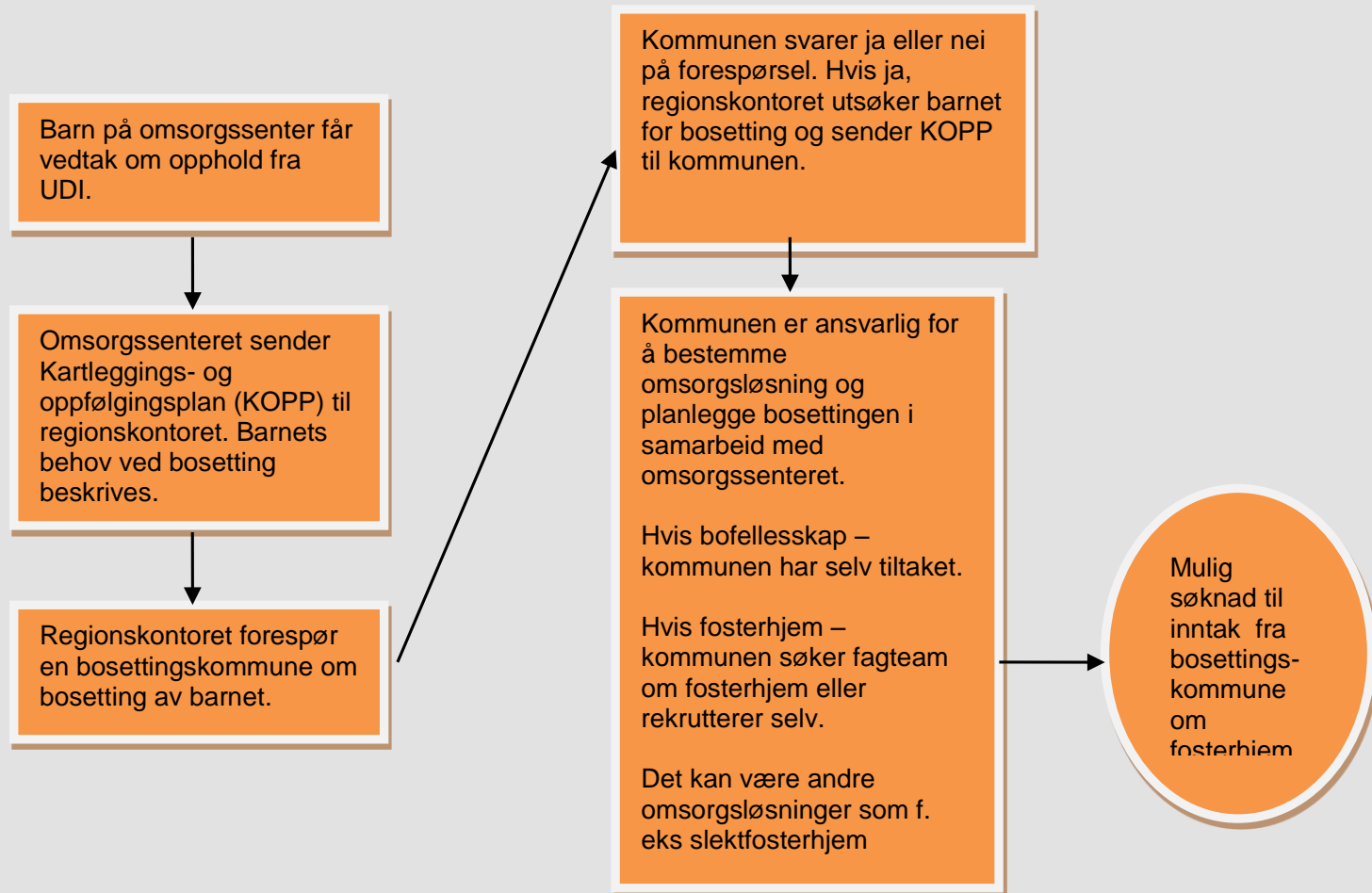
Ankomster per måned

Ansvar og roller:

- Bufetat har ansvaret for EMA under 15 år fram til de bosettes i en kommune eller reiser ut av landet. UDI har ansvaret for EMA mellom 15 og 18 år.
- Mens asylsøknaden behandles skal Bufetat gi EMA under 15 år et tilbud om å bo på et omsorgssenter for mindreårige.
- UDI driver egne asylmottak for asylsøkere over 15 år.
- Enslige mindreårige omtales som asylsøkere så lenge søknaden om asyl behandles. Når de får oppholdstillatelse i Norge og skal bosettes i en kommune, omtales de som enslige mindreårige flyktninger.

Dagens bosettingsprosess

Omsorgssentrene

- Det ordinære oppdraget til Bufetat i 2015 er å drifte 89 omsorgssenterplasser
- Den store økningen i antall barn som kommer til Norge har medført at den ordinære statlige kapasiteten ikke er tilstrekkelig, og det har i løpet av sommeren og høsten blitt etablert et betydelig antall plasser i regi av private leverandører.
- Det er også igangsatt nye anskaffelser som sikrer nye avtaler med private aktører i løpet av høsten.
- Barn som bor på omsorgssentre skal ha et like godt tilbud som norske barn under barnevernets ansvar.

Omsorgssentrene

- Bufetat prøver så langt det lar seg gjøre å skjerme de aller minste. En egen avdeling er tilrettelagt for barna under 12 år.
- Barna som venter på fosterhjem blir ofte boende lenger på omsorgssenter.
- Den yngste som har kommet alene hittil i år er en ti år gammel gutt.
- De yngste kommer ofte sammen med en eldre søster eller bror. De får bo sammen så lenge den eldste er under 18 år.

Hverdagen på omsorgssentrene

- Barna i omsorgssentrene går på skole, er med på fritidsaktiviteter og blir inkludert i lokalsamfunnet.
- Omsorgssenteret skal også selv arrangere aktiviteter der de inviterer barn fra lokalsamfunnet til å være sammen med barna på omsorgssenteret.
- Omsorgssentrene prøver å lage en hverdag som er så nær en vanlig familie som mulig. De ansatte er med på foreldremøter på skolen, stiller på dugnad og heier på barna under fotballkamper.
- Barna blir godt ivaretatt, men ingen barn bør bo lenge under **midlertidig** omsorg. Rask bosetting i en kommune er derfor viktig.
- Evaluering viser at barna i all hovedsak opplever det som trygt og godt å bo på omsorgssenteret og at de blir godt ivaretatt på de fleste områder. (Deloitte 2014)

Noen erfaringer fra omsorgssentrene

- Mange av barna har ingen eller lite skolebakgrunn. Det medfører ekstra utfordringer på skolen og behov for mye oppfølging og leksehjelp.
- Mange av barna er preget av savn av familie. En del har symptomer på traumer og har dårlig søvn.
- Mange av barna bærer på store hemmeligheter knyttet til sin historie og flukten til Norge.
- Mange av barna kommer fra land med kollektivistisk kultur og en annen type barneoppdragelse hvor friheten er stor når de er små for å så ha strammere tøyler i ungdomsårene.
- Flere ressurssterke barn og unge.

Bosetting

- Bufetat har ansvaret for å bosette de enslige mindreårige under 15 år som får innvilget oppholdstillatelse. IMDi anmoder kommunene om vedtaks plasser til enslige mindreårige asylsøkere, og har ansvaret for å bosette de mellom 15 og 18 år.
- Over 90 prosent av enslige mindreårige asylsøkere under 15 år får vedtak om opphold i Norge og skal bosettes i en kommune.
- De fleste blir plassert i døgnbemannet bofelleskap med 3-6 barn. De yngste barna plasseres hovedsakelig i fosterhjem.
- Mål om bosetting i en kommune er tre måneder etter vedtak om opphold fra UDI er fattet. Ventetid fra vedtak om opphold til bosetting er (pr. 28.08.15) 3,7 måneder og økende.
- Så langt i år er 94 EMA under 15 år bosatt i til sammen 37 kommuner.
- Med den store økningen vi nå har i ankomster, er vi bekymret for at disse barna blir værende på omsorgssentrene lenge.

Oppfølging i kommunen

- Behovet for varierende oppfølging i kommunene. Det viktigste behovet er ofte å ha en voksen omsorgsperson tilgjengelig.

- Eksempler på bo- og omsorgsløsninger for enslige mindreårige flyktninger:
 - ✓ Slektsfosterhjem
 - ✓ Fosterhjem
 - ✓ Bofelleskap med 3-5 ungdommer og døgnbemanning
 - ✓ Bolig med oppfølging. Bokollektiv eller hybel med oppfølging etter behov
 - ✓ Institusjon for de med særskilte behov

Kommunale tilskudd

Kommuner som bosetter enslige mindreårige mottar ulike tilskudd:

- Et integreringstilskudd på kr. 696 200,- som utbetales over fem år.
- Et særskilt kommunalt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Dette tilskuddet utbetales hvert år til og med det året flyktningen fyller 20 år. Tilskuddsbeløpet for 2015 er på kr. 191 300 per år per person.
- I 2015 vil kommunene i tillegg til ordinære tilskudd kunne motta ekstratilskudd for bosetting av flyktninger i 2015. Alle tre tilskuddene forvaltes av IMDi.
- I tillegg refunderer [Bufetat 80 prosent av refunderbare utgifter til kommunale barneverntiltak](#) til barnet fyller 20 år. Slike tiltak kan for eksempel være fosterhjem eller bofellesskap.

Fosterhjem

- Omtrent 20% trenger tettere oppfølging og skal bo i fosterhjem - i hovedsak de som er fra 10-13 år
- Målet med en plassering kan være at:
 - ✓ Barnet eller ungdommen skal hjelpes til å få en så god integrering i det norske samfunnet som mulig.
 - ✓ Barnet eller ungdommen skal bo i fosterhjemmet til de mestrer å stå på egne ben.
- Fosterhjemmene får samme godtgjørelse som andre fosterhjem. Det er ingen forskjell på EM plassering og plassering av norske barn.